

40

Finansministeriet. København, den 19. december 2022.

- a. Finansministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til, at der etableres bevillingsmæssig hjemmel til, at finansministeren i 2023 kan yde Udbetaling Danmark et statsligt genudlån. Genudlånet vil finansiere investeringer i nye it-systemer til understøttelse af opgaver, som Udbetaling Danmark varetager for en række ministerier og sker som led i, at it-fornyelsen af studiegældsordningen er forsinket. Dette medfører et behov for at forlænge trækingsretten på det nuværende statslige genudlån, som udløber pr. 31. december 2022, for at sikre fortsat udvikling på flere mindre ordninger samt til forbedrende aktiviteter vedrørende et evt. udbud af moderniseringen af studiegældsordningen.

Der anmodes således om, at trækingsretten på det eksisterende genudlån til Udbetaling Danmark forlænges, således at der i 2023 kan ydes et genudlån på § 40.21.03. *Genudlån* til Udbetaling Danmark på 46,0 mio. kr. som en andel af et samlet genudlån på 128,0 mio. kr. i perioden 2020-2023.

Endvidere anmodes om Finansudvalgets tilslutning til i 2022 at overføre 59,9 mio. kr. fra § 35.11.01. *Merudgifter ved nye bevillingsforslag* til § 19.11.40.60. *Uddannelses- og Forskningsministeriets betaling til modernisering af systemunderstøttelse vedr. studielån i Udbetaling Danmark* med henblik på at finansiere udgifter til afskrivning af en hidtidig, fejlslået systemudvikling af studiegældsordningen hos Udbetaling Danmark.

- b. Den 1. oktober 2016 blev administrationen af en række statslige finansielle ordninger, der hidtil var blevet varetaget af Statens Administrations Finansservicecenter, ved lov flyttet til Udbetaling Danmark, *jf. lov nr. 628 af 8. juni 2016 om ændring af lov om Udbetaling Danmark (overførsel af opgaver fra Statens Administrations Finansservicecenter m.fl. til Udbetaling Danmark mv.)*.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at it-understøttelsen af de ordninger, der blev overflyttet, på en række områder ikke er tidssvarende, og at Udbetaling Danmark derfor forventes at gennemføre en modernisering af it-understøttelsen i de kommende år. Udbetaling Danmarks omkostninger finansieres fuldt ud ved gebyrer og betalinger fra staten.

I december 2016 igangsatte Udbetaling Danmark arbejdet med at systemforny de systemer, som betragtes som utidssvarende og kritiske. Udbetaling Danmark har siden - ad to omgange - fået tildelt adgang til statsligt genudlån til systemmodernisering af de forældede systemer, herunder med henblik på at fjerne digital gæld og sikre compliance. Senest fik Udbetaling Danmark i december 2020 forlænget og forhøjet et eksisterende statsligt genudlån mhp. at kunne håndtere systemmoderniseringen af de statslige finansielle ordninger, *jf. akt. 41 af 7. dec. 2017 og akt. 117 af 17. dec. 2020*.

Muligheder for optagelse af lån

Der er i lov nr. 324 af 11. april 2012 om Udbetaling Danmark indsat bestemmelser om, hvorledes Udbetaling Danmark kan optage lån til it-løsninger til de overførte statslige opgaver, herunder ved statslån, *jf. § 32, stk. 5, i bekendtgørelse af lov om Udbetaling Danmark (LBK nr. 240 af 12. februar 2021)*.

Efter bestemmelserne kan Udbetaling Danmark optage lån hos pengeinstitutter, staten eller finansielle institutioner til Arbejdsmarkedets Tillægspensions (ATP) dækning af udgifter til udarbejdelse af udbud og indgåelse af it-kontrakter og til brug for tilkøb eller udvikling af it-løsninger, der anvendes til brug for Udbetaling Danmarks varetagelse af de overførte opgaver.

Forsinkelse og fordyrelse af studiegældsprojektet

Som følge af prioritering af ressourcer til Tidlig Pension i Udbetaling Danmark, samt at der viste sig en række grundlæggende udfordringer i relation til forretnings- og løsningsafklaringer af studiegældsprojektet, valgte Udbetaling Danmark i 2021 at sætte studiegældsprojektet i bero. På baggrund af en række eksterne analyser foretaget i 2021-2022 vurderer Udbetaling Danmark, at det vil være uforholdsmæssigt dyrt og risikofyldt at genoptage systemmoderniseringen af studiegældsordningen med den hidtidige leverandør. Det er i den forbindelse besluttet ikke at arbejde videre med den tidligere leverandørs kodeløsninger, hvorfor alle hidtidige projektomkostninger skal afskrives.

Der er foretaget en juridisk vurdering af muligheden for at opnå erstatning for den fejlslåede systemmodernisering af studiegældsordningen. Det vurderes, at Udbetaling Danmark i de indgåede kontrakter med leverandøren bærer instruks-, ledelses- og opfølgningssansvaret, hvorfor det vil være vanskeligt at placere et erstatningsansvar hos leverandøren.

Der er i perioden 2017-2022 realiseret omkostninger på 65,9 mio. kr. i forbindelse med systemmoderniseringen af studiegældsordningen. I tillæg hertil er der i samme periode påløbet renter for i alt ca. 9,0 mio. kr. Der skal således afskrives for i alt 74,9 mio. kr. i 2022. Udgifterne afholdes fra §19.11.44.60. *Uddannelses- og Forskningsministeriets betaling til modernisering af systemunderstøttelse vedr. studielån i Udbetaling Danmark*, hvor der på finansloven for 2022 står opført 15,0 mio. kr. i 2022. Nettofinansieringsbehovet til afskrivningen i 2022 er således 59,9 mio. kr.

Da det var forudsat, at flere af de mindre ordninger i systemfornyelsen (Tilskud, Lån og Garantier samt Sygedagpengeforsikring ERP) skulle anvende delelementer af studiegældsprojektet, medfører udfordringerne på studiegældsprojektet, at moderniseringen af it-understøttelsen af disse ordninger ligeledes er forsinket. Da Udbetaling Danmarks trækingsret på det ydede statslige genudlån udløber pr. 31. december 2022, vil Udbetaling Danmark ikke have likviditet til at fortsætte udviklingsprojekterne fra starten af 2023 samt foretage forberedende aktiviteter vedrørende et evt. udbud af

moderniseringen af studiegældsordningen. Udbetaling Danmark vil dermed være tvunget til at sætte moderniseringen i bero, hvilket kan føre til meromkostninger for staten. På kort sigt er det derfor nødvendigt at forlænge trækingsretten på det eksisterende statslige genudlån. På længere sigt vurderer Udbetaling Danmark, at der bliver behov for et nyt statsligt genudlån på ca. 125,0-150,0 mio. kr. i perioden 2023-2028 for at kunne fortsætte systemmoderniseringen af studiegældsordningen. Uddannelses- og Forskningsministeriet forventer at forelægge Finansudvalget et nyt aktstykke herom i 2023.

Udgifter til afskrivning og genudlån

Der anmodes på den baggrund om at overføre 59,9 mio. kr. fra § 35.11.01. *Merudgifter ved nye bevillingsforslag* til § 19.11.40.60. *Uddannelses- og Forskningsministeriets betaling til modernisering af systemunderstøttelse vedr. studielån i Udbetaling Danmark* med henblik på at finansiere udgifter til afskrivning af den fejlslåede systemudvikling af studiegældsordningen hos Udbetaling Danmark.

Der anmodes endvidere om forlængelse af muligheden for at yde genudlån til Udbetaling Danmark i form af en trækingsret på op til 128,0 mio. kr. Selve tilbagebetalingen af lånet sker over en 8-årig periode mellem 2024 og 2031 på linje med investeringernes afskrivningsperiode.

Udlånet håndteres ved træk på statens konto i Danmarks Nationalbank, hvor Udbetaling Danmark i løbet af investeringsperioden får dækket det løbende investeringsbehov med fradrag for foretagne afskrivninger på investeringerne.

Genudlånet forrentes med renten for den statslige likviditetsordning på pt. 5 pct. p.a., svarende til renten på statslige institutioners investeringer. De afledte renteindtægter optages på § 37.61.03. *Genudlån til Udbetaling Danmark*. Tilbagebetalingen finansieres af de respektive ressortministerier, som er ansvarlige for de statslige finansielle ordninger, som varetages af Udbetaling Danmark. Da der er afsat statslig finansiering til det fulde afdrag på gælden, vurderes der ikke at være statsfinansielle risici ved ordningen, hvorfor der ikke afsættes en risikopræmie.

Trækingsretten på 128,0 mio. kr. er udnyttet med 47,9 mio. kr. i 2020, 14,7 mio. kr. i 2021 samt forventet 19,4 mio. kr. i 2022. Dette efterlader en rest på 46,0 mio. kr., som kan udnyttes i 2023. Det forventede forbrug er behæftet med en vis usikkerhed på grund af estimaterne i business casen, samt fordi ATP leverer teknisk og administrativ bistand på omkostningsbaseret basis.

Dispositionerne i 2023 kan specificeres således på under- og standardkonti:

	Udgift, mio. kr.
§ 40.21.03. Genudlån til Udbetaling Danmark	
10. Genudlån til Udbetaling Danmark	
54. Statslige udlån, tilgang	46,0 mio. kr.

Forslaget medfører behov for et genudlån på i alt 128,0 mio. kr. i perioden 2020-2023.

Dispositionerne i 2022 kan specificeres således på under- og standardkonti:

Udgift, mio. kr.

§ 19.11.40. Betaling for administration af tilbagebetaling af SU-gæld (*Reservationsbev.*)

60. Uddannelses- og Forskningsministeriets betaling til modernisering af systemunderstøttelse vedr. studielån i Udbetaling Danmark

22. Andre ordinære driftsomkostninger 59,9 mio. kr.

§ 35.11.01. Merudgifter ved nye bevillingsforslag

10. Merudgifter ved nye bevillingsforslag

49. Reserver og budgetregulering -59,9 mio. kr.

c. Aktstykket forelægges Finansudvalget med henblik på at sikre den bevillingsmæssige hjemmel til, at finansministeren kan yde Udbetaling Danmark et statsligt genudlån i 2023 til de projekterede it-investeringer samt at finansiere en afskrivning i 2022. Da genudlånet løber fra 1. kvartal 2023, kan fremskaffelsen af den bevillingsmæssige hjemmel ikke afvente en kommende finanslov for 2023.

e. Under henvisning til ovenstående anmodes om Finansudvalgets tilslutning til, at der etableres bevillingsmæssig hjemmel til, at finansministeren i 2023 kan yde Udbetaling Danmark et statsligt genudlån til investeringer i nye it-systemer til understøttelse af opgaver, som er overflyttet fra Statens Administration til Udbetaling Danmark, samt forbedrende aktiviteter vedrørende et evt. genudbud af moderniseringen af studiegyldordningen, således at der i 2023 kan ydes et genudlån på op til 46,0 mio. kr. som en andel af et samlet genudlån på 128,0 mio. kr. i 2020-2023. På forslag til finansloven for 2023 opføres således følgende:

Udgift, mio. kr.

§ 40.21.03. Genudlån til Udbetaling Danmark 46,0 mio. kr.

Endvidere anmodes om Finansudvalgets tilslutning til at overføre 59,9 mio. kr. fra § 35.11.01. *Merudgifter ved nye bevillingsforslag* til § 19.11.40.60. *Uddannelses- og Forskningsministeriets betaling til modernisering af systemunderstøttelse vedr. studielån i Udbetaling Danmark* med henblik på at finansiere udgifter til afskrivning af en hidtidig, fejlslået systemudvikling af studiegyldordningen hos Udbetaling Danmark. Der anmodes således om tilslutning til, at der på forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 2022 optages følgende:

Udgift, mio. kr.

§19.11.40. Betaling for administration af tilbagebetaling af SU-gæld (<i>Reservationsbev.</i>)	59,9 mio. kr.
§ 35.11.01. Merudgifter ved nye bevillingsforslag	-59,9 mio. kr

København, den 19. december 2022

NICOLAI WAMMEN

/ Maria Schack Vindum

Til Finansudvalget.